

Janakkala

Opetuksen laatutekijöitä

Oppimisen tuen koordinaattori Piia Marttinen

6.2.2026

Sisällys

- 1. Laki
- 2. Ryhmäkohtainen tuki
- 3. Oppilaskohtainen tuki
- 4. Aistiesteettömyys
- 5. Turvallisempi tila
- 5. Opiskeluhoolto
- 6. Yhteisö
- 7. Osallisuus ja lähikouluperiaate
- 8. Haasteita
- 8. Lopuksi – lapsi keskiössähh8

Ryhmäkohtainen tuki

- Lakisääteinen: jokaiselle koulun oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus saada ryhmäkohtaista tukea kertoimella 0,122
 - Esim. 20 oppilaan ryhmä = 2,44h/vko
 - 30 oppilaan koulu = 3,66h/vko
- Yleinen tukiopetus
- Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä
- Opetuskielen tukiopetus
- Tämä on minimi! Sitä voidaan järjestää myös enemmän
- https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1998/628#chp_4a

Ryhmäkohtainen tuki

- Oppilas on aina oikeutettu siihen, että hänellä on mahdollisuus saada ryhmäkohtaista tukea riippumatta koulun koosta
 - lasketaan oppilaskohtaisesti
 - Oikeus ryhmäkohtaiseen tukeen ei muutu, on lapsi missä koulussa vain
 - Niissä kouluissa, joissa on enemmän oppilaita, voi myös laskennallisesti tukea olla enemmän

Käytännössä

Esimerkki:

30 oppilaan koulu -> ryhmäkohtainen tuki minimi 3,66 h/vko

* jakaantuu kuudelle eri luokka-asteelle ja usealle eri oppiaineelle:

- esim. **1-2.luokka matematiikka 1-2h/vko, 3.-6.luokka suomen kieli 2h/vko**

300 oppilaan koulu -> ryhmäkohtainen tuki minimi 36,6 h/vko

* Jaetaan yleensä vuosiluokittain, jolloin esim. 2.luokka (**esim.20** oppilasta) **voi saada ryhmäkohtaista tukea matematiikkaan 1,5 h ja suomen kieleen 1h/vko**

Oppilaskohtainen tuki

- Tuen määrästä riippuen joko erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa
- Laki määrittelee sen, kuka saa antaa oppilaskohtaista tukea
- AINA joko erityisopettaja (alle puolet oppiaineen tunneista) tai erityisluokanopettaja (yli puolet oppiaineen tunneista)
 - Esityksessä käytän jatkossa termi erityisluokanopettaja, joka sisältää myös em. pätevyyden
- https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1998/628#chp_4a_sec_20c
- https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1998/628#chp_4a

Oppilaskohtainen tuen tasot 1/3

1. erityisopettajan opetus alle puolet oppiaineen tuntimäärästä
 - Helppo järjestää siellä siellä, missä on erityisopettaja vähintään päivän viikossa
 - Oppilas voi yleensä saada siis yhden tunnin viikossa erityisopettajan antamaa opetusta
 - yleisesti oppilaita voi opiskella erityisopettajan luona 6-8, jos he opiskelevat samaa oppiainetta, samalla vuosiluokalla

Oppilaskohtaisen tuen tasot 2/3

1. erityisluokanopettajan opetus yli puolet oppiaineen oppitunneista

- Helppo järjestää silloin, kun **erityisluokanopettaja** on opetus on mahdollista vähintään **2-4 päivänä viikossa**
 - Riippuu oppiaineen tuntimäärästä:
 - Esim. Englanti 2-3h/vko
 - Matematiikka 3-4h/vko
 - Suomen kieli 4-8h/vko

Tavallisesti erityisluokanopettajan opetuksessa voi olla näitä oppilaita keskimäärin 6-8, lakisääteinen maksimimäärä on 10.

Oppilaskohtaisen tuen tasot 3/3

- * 3/3 erityisluokanopettajan opetus pääosin erityisluokassa
 - Integraatio esim. liikunta, musiikki jne taito- ja taideaineet
- Vahva tuen tarve: oppiminen, käyttäytyminen, tarkkaavuus mm.
- Erityisluokkia on Turengin koulululla (Välkky), Tervakosken koululla, Turengin yhteiskoululla, Tervakosken yhteiskoululla, Aavan koululla, Varatien koululla ja Haukankallion koululla
- Hämeenlinna järjestää opetuksen niille janakkalalaisille lapsille, jotka opiskelevat toiminta-alueittain

Oppilaskohtainen tuki – rajattu oppimäärä

- Mitä se on?
- Kun oppilas ei tukitoimista ja motivaatiosta huolimatta saavuta vuosiluokkansa sisältöjä jostain oppiaineesta, hänelle tehdään viranhaltijapäätös rajatusta oppimäärästä
- Oppilaalla on siis oppimisen haasteita niin paljon, että hän ei pysty saavuttamaan vuosiluokkaan hyväksyttyä arvosanaa, vaan hän saisi hylätyn numero 4.

Oppilaskohtainen tuki – rajattu oppimäärä

- Oppilas voi opiskella tilanteesta riippuen omassa yleisopetuksen luokassa muuten, paitsi rajatun oppimäärän osalta hänen opetuksensa antaa sekä osaamisen arvioi aina **erityisluokanopettaja tai erityisopettaja, jolla on oppiainetta opetettavan aineenopettajan pätevyys**
- https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1998/628#chp_4a_sec_20c
- Tämä koskee oppilaan perusoikeuksiin
- **Tämän rajatun oppiaineen kaikki tunnit opettaa erityisluokanopettaja**
- **Tämä on pulma niissä kouluissa, joissa ei ole erityisluokanopettajaa**

Arvio opp.koht. oppilaiden määrästä

- Arviointi on hankalaa-> tuen uudistuksen tarkoituksena on saada tuki varhaiseen vaiheeseen (ryhmäkohtaiseen), mutta edelleen esim. erityisluokkien ja erityiskoulun oppilaat ovat oppilakohtaisessa tuessa
- Aiemmassa kolmiportaisessa tuessa valtakunnallisesti tehostetun ja erityisen tuen oppilasmäärä oli n. 25% (et n. 10, tt. n 15%)
- Nyt arvioidaan ainakin et:n siirtyvät oppilaskohtaiseen tukeen ja osa tt:stä
= 10%-25%

Aistiesteettämyys

Aistiesteettämyys:

- Toteutuu eri tavalla silloin, kun koulu on pieni tai suurempi
- Äänet, liikkeet, hajut, lämpötila, valaistukset
- akustiikka, rakenteet
- Nykyajan rakentamisessa kiinnitetään huomio aistiesteettämyyteen

Turvallisempi tila

- **Psyykkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus**
- Psyykkinen turvallisuus voidaan ajatella siten, että lapsella on turvallinen hyvä ja helppo olla. Hän saa olla oma itsensä, hänellä on aikuinen/aikuisia, joihin hän luottaa. Hän saa monialaista tukea tarvittaessa.
- Fyysiseen turvallisuuteen liittyy mm. aistiesteettömyys, terveet, käyttökelpoiset tilat, turvallinen liikenne, koulun pihan välineet ovat turvalliset. Myös henkilökohtainen turvallisuus, koskemattomuus
- Sosiaalinen turvallisuus voisi olla sitä, että lapsella on lapsella on ystävä/ystäviä. Kiusaamiseen puututaan ja siihen on olemassa toimintamallit (esim. KiVa-koulun opettajat)

Opiskeluhuolto (HVA:n lakisääteinen palvelu)

- Lapselle turvaa tuovat tutut aikuiset: opettajat ja opiskeluhuollon henkilöstö (koulukuraattori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja)
- Opiskeluhuollon henkilöstö on pysyvästi isommilla kouluilla 2-5 päivää viikossa ja tarpeen mukaan käy pienillä kouluilla (resurssointi)
- Isommilla kouluilla opiskeluhuolto on
 - Ennaltaehkäisevää (painopiste pitäisi olla tässä)
 - Saavutettavaa
 - Joustavaa
 - Matalan kynnyksen palvelua

Yhteisö ja yhteistyö koulussa

- Yhteisöön kuuluminen kiinnittää lasta kouluun ja koulunkäyntiin
- Lapsi kuuluu koulussa samanikäisten luokkakavereidensa kanssa luokkayhteisöön kouluyhteisön lisäksi
- Yhdysluokissa on sekä samanikäisiä, että eri-ikäisiä luokkatovereita
- Välitunnilla, valinnaisaineen tunneilla, ruokailuissa, koulujen juhlissa ja kummitunneilla lapsi liittyy yhteisöön, jossa hän on joko nuorempi tai vanhempi
- Koulussa lapsella on mahdollisuus viettää aikaa monen eri kaverin kanssa ja opetella tulemaan toimeen erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa

Osallisuus ja lähikouluperiaate

- Lähikouluperiaate -> tuki tuodaan lapsen luo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa omaan opetusryhmään tai kouluun
- Mitä sitten, jos lapsen omassa lähikoulussa ei olekaan riittävästi tukea?

Janakkalan haasteita oppimisen tuessa

- Isoissa kouluissa voidaan kohdistaa tiettyyn luokkatasoon ja oppiaineeseen
 - Resurssien käyttö tehokasta
- Pienissä kouluissa tuki jakautuu useampaan oppiaineeseen ja vuosiluokkaan-> tuki pirstaloituu
- Oppilaskohtainen tukea (2/3 malli ja 3/3) sekä rajattua oppimäärä on hyvin hankala järjestää nykyisillä resursseilla niissä kouluissa, joissa ei ole erityisluokanopettajan antamaa opetusta vähintään 2-5 päivänä viikossa oppiaineesta riippuen (pienemmät koulut)
- Opiskeluhuollon järjestäminen pienemmissä kouluissa
- Mihin käytännössä priorisoidaan erityisopettajan antama opetus?
- Kuinka opettajien ammattitaito saadaan parhaiten palvelemaan oppilaiden parasta?

Lapsi keskiössä

Lapsella on oikeus olla omanlaisensa. Oppimisen tuki ei ole lapsen muokkaamista vaan rakentamista niin, että lapsi voi kasvaa.

” Olennaista on se, että saa olla oma itsensä.” – Tove Jansson

Kun lapselle annetaan turvallinen tuki, hän kykenee joustamaan, oppimaan ja kohtaamaan uutta.

”Maailma on täynnä ihmeellisiä asioita niille, jotka ovat valmiita kohtaamaan ne.” – Tove Jansson, Muumipappa ja meri

Kysymyksiä ja keskustelua

- Kiitos!